Ćwiczenie

"Operacje na plikach i katalogach"

Tematy ćwiczenia

- tworzenie plików i katalogów,
- otwieranie i zapisywanie,
- ustawianie atrybutów plików.

Sprawozdanie

Na każdym ćwiczeniu sporządza się sprawozdanie na bazie materiałów ćwiczenia. Bazowa zawartość sprawozdania musi być przygotowana w domu przed ćwiczeniem (sprawozdanie do ćwiczenia pierwszego jest przygotowywane w czasie ćwiczenia). W czasie ćwiczenia do sprawozdania są dodawane wyniki testowania.

Treść sprawozdania:

strona tytułowa,

spis treści sporządzony za pomocą Word'a,

dla każdego punktu rozdziały "Zadanie", "Opracowanie zadania" (rozdział z tekstem programu i komentarzami), "Testowanie" (rozdział z opisem danych wejściowych i wynikami testowania, w tym zrzuty aktywnego okna).

Nazwa (bez polskich liter, żeby można było archiwizować) pliku ze sprawozdaniem musi zawierać nazwę przedmiotu, numer ćwiczenia i nazwisko studenta, na przykład "PN ...".

Pliki ze sprawozdaniem są przekazywane do archiwum grupy.

a) Tworzenie plików i katalogów

Zadanie

Opracować program, który:

- 1. Tworzy katalog "DANE".
- Tworzy w tym katalogu plik z nazwą "test" z atrybutem "do czytania i zapisu".
   Zapisuje do pliku 100 liczb całkowitych z zakresu od -99 do +99 wygenerowanych losowo.
- 4. Wyświetla liczby po 10 w jednym wierszu.
- 5. Zamyka plik.

Opracowanie zadania

<<tekst programu>>

Testowanie

- <<zrzut ekranu aplikacji>>
- <<zrzut ekranu Eksploratora Windows>>
- <<zawartość pliku "test">>

b) Operacje na plikach

Zadanie

Opracować program, który:

- 1. Otworzy z atrybutem "tylko czytanie" plik "test" z katalogu "DANE" stworzony w punkcie a).
- 2. Tworzy w katalogu "DANE" pliki z nazwami "plik1" i "plik2" z atrybutem "do czytania i zapisu"...
- 3. Przypisuje z pliku "test" do plików "plik1" i "plik2" dane według reguły ...¹.
- 4. Wyświetla liczby z plików "plik1" i "plik2" po 10 w jednym wierszu.
- 5. Zamyka wszystkie pliki.

Opracowanie zadania

<<tekst programu>>

Testowanie

<<zrzut ekranu aplikacji>>

<<zawartość plików "plik1" i "plik2">>

¹ z tabeli wariantów

Tabela wariantów

Np.	Plik1	Plik2	Np	Plik1	Plik2
1	Każda liczba parzysta	Każda liczba nieparzysta	17	Każda liczba parzysta	Co trzecia nieparzysta
2	Co druga parzysta	Co druga nieparzysta	18	Co druga parzysta	Co czwarta nieparzysta
3	Co trzecia parzysta	Co trzecia nieparzysta	19	Co trzecia parzysta	Co piąta nieparzysta
4	Co czwarta parzysta	Co czwarta nieparzysta	20	Co czwarta parzysta	Co szósta nieparzysta
5	Co piąta parzysta	Co piąta nieparzysta	21	Co piąta parzysta	Co siódma nieparzysta
6	Co szósta parzysta	Co szósta nieparzysta	22	Co szósta parzysta	Co ósma nieparzysta
7	Co siódma parzysta	Co siódma nieparzysta	23	Co siódma parzysta	Każda liczba nieparzysta
8	Co ósma parzysta	Co ósma nieparzysta	24	Co ósma parzysta	Co druga nieparzysta
9	Każda liczba parzysta	Co druga nieparzysta	25	Każda liczba parzysta	Co czwarta nieparzysta
10	Co druga parzysta	Co trzecia nieparzysta	26	Co druga parzysta	Co piąta nieparzysta
11	Co trzecia parzysta	Co czwarta nieparzysta	27	Co trzecia parzysta	Co szósta nieparzysta
12	Co czwarta parzysta	Co piąta nieparzysta	28	Co czwarta parzysta	Co siódma nieparzysta
13	Co piąta parzysta	Co szósta nieparzysta	29	Co piąta parzysta	Co ósma nieparzysta
14	Co szósta parzysta	Co siódma nieparzysta	30	Co szósta parzysta	Każda liczba nieparzysta
15	Co siódma parzysta	Co ósma nieparzysta	31	Co siódma parzysta	Co druga nieparzysta
16	Co ósma parzysta	Każda liczba nieparzysta	32	Co ósma parzysta	Co trzecia nieparzysta

Wskazówki

Tworzenie katalogu

Funkcja API Win32 **GetCurrentDirectoryA** z pliku user32.inc podaje bieżący katalog.

Argumenty funkcji:

nBufferLength - rozmiar bufora,

lpBuffer – adres bufora do rozmieszczenia nazwy.

Funkcja zwraca (przez rejestr EAX) długość ciągu znaków (tj. nazwę katalogu ze ścieżką). Ciąg znaków jest zapisany w kodzie ASCII i jest zakończony zerem. Nazwa bieżącego katalogu ze ścieżką nie zawiera ostatniego znaku "\".

Funkcja API Win32 CreateDirectoryA z pliku user32.inc tworzy katalog.

Argumenty funkcji:

lpPathName – adres wierszu z nazwą nowego katalogu,

lpSecurityAttributes – adres struktury SecurityAttributes opisującej prawa dostępu do katalogu (można ustawić na 0, jeśli katalog jest "zwykły").

Funkcja **CreateDirectoryA** zwraca 0 w przypadku błędu. Opis błędu można otrzymać wywołując funkcję GetLastError.

Operacje na wierszach

W celu podłączenia do ciągu nazwy katalogu lub pliku można użyć funkcji:

lstrcpyA do kopiowania wierszu (ciągu znaków zakończonych zerem),

IstrcatA do podłączenia wierszu,

IstrlenA do obliczenia długości wierszu.

Funkcja **lstrcpyA** ma argumenty:

lpString1 – adres bufora – miejsca przeznaczenia,

lpString2 – adres wierszu do kopiowania.

Funkcja IstrcatA ma argumenty:

lpString1 – adres bufora – miejsca przeznaczenia,

lpString2 – adres wierszu do podłączenia.

Funkcja **IstrlenA** ma argument:

lpString – adres wierszu, którego długość jest do obliczenia.

Tworzenie lub otwarcie pliku

Funkcja API Win32 CreateFileA z pliku user32.inc tworzy lub otwiera plik.

Argumenty funkcji:

lpszName - adres nazwy pliku ze ścieżką,

fdwAccess – tryb dostępu do pliku: GENERIC_READ – do odczytu, GENERIC_WRITE – do zapisu, które można połączyć operatorem "OR",

fdwShareMode – tryb dostępu do pliku ze strony innych aplikacji (można ustawić na 0),

lpsa – adres struktury SECURITY_ATTRIBUTES z informacjami o zabezpieczeniach (można ustawić na 0),

fdwCreate – tryb otwarcia pliku: CREATE_ALWAYS – kreacja nowego pliku, OPEN_EXISTING – otwarcie istniejącego pliku,

fdwAttrsAndFlags – dodatkowe atrybuty (można ustawić na 0),

hTemplateFile – deskryptor pliku tymczasowego (można ustawić na 0).

Funkcja zwraca (przez rejestr EAX) deskryptor (HANDLE) pliku, który należy stosować w funkcjach plikowych.

Zamknięcie pliku

Do zamknięcia pliku służy funkcja API Win32 CloseHandle z pliku user32.inc.

Funkcja CloseHandle ma argument:

hObject – deskryptor pliku.

Zapisywanie do pliku

Do zapisywania do pliku służy funkcja API Win32 WriteFile opisana w pliku user32.inc.

Funkcja **WriteFile** ma argumenty:

hFile – deskryptor pliku.

lpBuffer – adres bufora z danymi,

nNumberOfBytesToWrite – ilość bajtów do zapisywania,

lpNumberOfBytesWritten – adres zmiennej do przechowywania ilości zapisanych bajtów,

lpOverlapped – adres struktury OVERLAPPED z informacją o nadpisaniu (można ustawić na 0).

Funkcja zwraca (przez rejestr EAX) ilość faktyczne zapisanych bajtów.

Odczyt z pliku

Do odczytu z pliku służy funkcja API Win32 **ReadFile** opisana w pliku user32.inc.

Funkcja **ReadFile** ma argumenty:

 $\textbf{hFile}-deskryptor\ pliku.$

lpBuffer – adres bufora do przyjmowania danych,

nNumberOfBytesToRead – ilość bajtów do odczytu (rozmiar buforu),

lpNumberOfBytesRead – adres zmiennej do przechowywania ilości odczytanych bajtów,

lpOverlapped – adres struktury OVERLAPPED z informacją o nadpisaniu (można ustawić na 0).

Funkcja zwraca (przez rejestr EAX) ilość faktyczne odczytanych bajtów.

Przemieszczenie w pliku

Do przemieszczenia w pliku służy funkcja API Win32 SetFilePointer z biblioteki user32.lib.

Funkcja **SetFilePointer** ma argumenty:

hFile – deskryptor pliku.

IDistanceToMove − odległość (w bajtach) do wartości (2^32 − 2),

lpDistanceToMoveHigh – ten argument musi być równy 0, jeśli rozmiar pliku jest mniejszy niż (2^32 – 2), a jeśli rozmiar pliku jest większy niż (2^32 – 2), to ten argument musi być adresem 32-bitowej zmiennej, która razem z argumentem lDistanceToMove tworzy 64-bitową odległość,

dwMoveMethod – opcja wskazująca na regułę liczenia odległości: FILE_BEGIN – odległość jest liczona od początku pliku, FILE_CURRENT – odległość jest liczona od aktualnej pozycji, FILE_END – odległość jest liczona od końca pliku.

Funkcja zwraca (przez rejestr EAX) pozycję wskaźnika pliku. Jeśli rozmiar pliku jest większy niż (2^32 – 2), to argument **lpDistanceToMoveHigh** wskazuje na 32-bitową zmienną, która razem z zawartością rejestru EAX tworzy 64-bitową pozycję.

Generowanie liczb pseudolosowych

Do generowania liczb pseudolosowych służy funkcja **nrandom** z biblioteki MASM32. Funkcja **nrandom** ma argument typu DWORD – zakres liczb (liczba całkowita nieujemna). Funkcja zwraca (przez rejestr EAX) liczbę pseudolosową. Fragment programu:

```
_DATA SEGMENT
liczbaLosowa DD 0
_DATA SEGMENT
_TEXT SEGMENT
;losowanie liczby od -99 do 99
invoke nrandom, 198
sub eax,99
moy liczbaLosowa, EAX
```

_TEXT ENDS

Wyświetlenie numeru błędu

```
.DATA
 formErr
            DB"%d=%xh", 0Dh, 0Ah, 0
 nErr DD (?)
 bufor DB
              128 dup (0)
 rbuf DD
              (?)
 rout DD hout DD
              (?)
              (?)
.CODE
;--- jeśli bład ----
 call GetLastError
 mov nErr, EAX
 INVOKE wsprintfA, OFFSET bufor, OFFSET formErr, nErr, nErr
 mov rbuf, EAX
 push 0 ;; rezerwa, musi być zero
 push OFFSET rout ;; wskaźnik na faktyczną ilość wyprowadzonych znaków
 push rbuf ;; ilość znaków
 push OFFSET bufor ;; wskażnik na tekst
 push hout
                  ;; deskryptor buforu konsoli
 call WriteConsoleA ;; wywołanie funkcji WriteConsoleA
```

Program przykładowy

```
;Aplikacja z operacjami nad plikami
.586P
.MODEL flat, STDCALL
;--- stale z pliku windows.inc ---
STD INPUT HANDLE
                             equ -10
STD OUTPUT HANDLE
                              equ -11
GENERIC READ
                          eau 80000000h
GENERIC WRITE
                           equ 40000000h
CREATE NEW
                          equ 1
CREATE ALWAYS
                            equ 2
OPEN EXISTING
                          equ 3
OPEN ALWAYS
                           equ 4
TRUNCATE EXISTING
                             equ 5
FILE FLAG WRITE THROUGH
                                  equ 80000000h
```

```
FILE FLAG OVERLAPPED
                                equ 40000000h
FILE FLAG NO BUFFERING
                                 egu 20000000h
FILE FLAG RANDOM ACCESS
                                   equ 10000000h
FILE FLAG SEQUENTIAL SCAN
                                    eau 8000000h
FILE FLAG DELETE ON CLOSE
                                    equ 4000000h
FILE_FLAG_BACKUP_SEMANTICS
                                     eau 2000000h
FILE FLAG POSIX SEMANTICS
                                   equ 1000000h
FILE ATTRIBUTE READONLY
                                   egu 1h
FILE ATTRIBUTE HIDDEN
                                equ 2h
FILE ATTRIBUTE SYSTEM
                                 equ 4h
FILE ATTRIBUTE DIRECTORY
                                   equ 10h
FILE ATTRIBUTE ARCHIVE
                                 equ 20h
                                 equ 80h
FILE ATTRIBUTE NORMAL
FILE ATTRIBUTE TEMPORARY
                                    equ 100h
FILE ATTRIBUTE COMPRESSED
                                    egu 800h
FORMAT MESSAGE ALLOCATE BUFFER
                                          egu 100h
FORMAT MESSAGE IGNORE INSERTS
                                        equ 200h
FORMAT MESSAGE FROM STRING
                                       equ 400h
FORMAT MESSAGE FROM HMODULE
                                         equ 800h
FORMAT MESSAGE FROM SYSTEM
                                       equ 1000h
FORMAT MESSAGE ARGUMENT ARRAY
                                          equ 2000h
FORMAT MESSAGE MAX WIDTH MASK
                                          equ 0FFh
;--- funkcje API Win32 z pliku user32.inc ---
CharToOemA PROTO: DWORD,:DWORD
;--- z pliku .\include\kernel32.inc ---
GetStdHandle PROTO:DWORD
ReadConsoleA PROTO:DWORD,:DWORD,:DWORD,:DWORD,:DWORD
WriteConsoleA PROTO: DWORD,:DWORD,:DWORD,:DWORD,:DWORD
ExitProcess PROTO: DWORD
wsprintfA PROTO C: VARARG ;; int wsprintf(LPTSTR lpOut,// pointer to buffer for output
               ;; LPCTSTR lpFmt,// pointer to format-control string
               ;; ... // optional arguments );
lstrlenA PROTO: DWORD
GetCurrentDirectoryA PROTO:DWORD,:DWORD
;;nBufferLength, lpBuffer; zwraca length
CreateDirectoryA PROTO:DWORD,:DWORD
;;lpPathName, lpSecurityAttributes; zwraca 0 jeśli bład
lstrcatA PROTO:DWORD,:DWORD
;; lpString1, lpString2; zwraca lpString1
CreateFileA PROTO:DWORD,:DWORD,:DWORD,:DWORD,:DWORD,:DWORD
   ;; LPCTSTR lpszName, DWORD fdwAccess, DWORD fdwShareMode,
 ;; LPSECURITY ATTRIBUTES lpsa, DWORD fdwCreate,
   ;; DWORD fdwAttrsAndFlags, HANDLE hTemplateFile
lstrcpyA PROTO:DWORD,:DWORD
;;LPTSTR lpString1 - address of buffer, LPCTSTR lpString2 - address of string to copy
CloseHandle PROTO: DWORD
;; BOOL CloseHandle(HANDLE hObject)
WriteFile PROTO: DWORD,:DWORD,:DWORD,:DWORD
 ;; BOOL WriteFile( HANDLE hFile - handle to file to write to,
 ;; LPCVOID lpBuffer - pointer to data to write to file,
 ;; DWORD nNumberOfBytesToWrite - number of bytes to write,
 :: LPDWORD lpNumberOfBytesWritten - pointer to number of bytes written,
 ;; LPOVERLAPPED lpOverlapped - pointer to structure needed for overlapped I/O);
ReadFile PROTO: DWORD,:DWORD,:DWORD,:DWORD
  ;;BOOL ReadFile(HANDLE hFile - handle of file to read,
 ;;LPVOID lpBuffer - address of buffer that receives data,
  ;;DWORD nNumberOfBytesToRead - number of bytes to read,
 ;;LPDWORD lpNumberOfBytesRead - address of number of bytes read,
```

```
;;LPOVERLAPPED lpOverlapped - address of structure for data);
CopyFileA PROTO: DWORD,: DWORD,: DWORD
  ;; BOOL CopyFile(LPCTSTR lpExistingFileName - pointer to name of an existing file,
  ;;LPCTSTR lpNewFileName - pointer to filename to copy to,
 ;;BOOL bFailIfExists - flag for operation if file exists);
GetLastError PROTO
;--- z pliku masm32.inc ---
nrandom PROTO:DWORD
;--- funkcje
ScanInt PROTO C adres: DWORD
includelib ..\lib\user32.lib
includelib ..\lib\kernel32.lib
includelib ..\lib\masm32.lib
DATA SEGMENT
DATA ENDS
;-----
TEXT SEGMENT
start:
;---- wywołanie funkcji ExitProcess ------
 INVOKE
               ExitProcess.0
ScanInt PROC C adres
;; funkcja ScanInt przekształca ciąg cyfr do liczby, którą jest zwracana przez EAX
;; argument - zakończony zerem wiersz z cyframi
;; rejestry: EBX - adres wiersza, EDX - znak liczby, ESI - indeks cyfry w wierszu, EDI - tymczasowy
;--- początek funkcji
LOCAL number, znacz
;--- odkładanie na stos
 push
        EBX
        ECX
 push
 push
        EDX
        ESI
 push
 push
        EDI
;--- przygotowywanie cyklu
 INVOKE lstrlenA, adres
                      ;ilość znaków
        EDI, EAX
 mov
        ECX, EAX
                      ;ilość powtórzeń = ilość znaków
 mov
        ESI, ESI
                      ; wyzerowanie ESI
 xor
        EDX, EDX
                      ; wyzerowanie EDX
 xor
        EAX, EAX
                      ; wyzerowanie EAX
 xor
        EBX, adres
 mov
 ;-----
 mov
        znacz,0
        number,0
 mov
;--- cykl -----
pocz:
 cmp BYTE PTR [EBX+ESI], 0h ;porównanie z kodem \0
 jne @F
 jmp et4
(a)(a):
 cmp BYTE PTR [EBX+ESI], 0Dh ;porównanie z kodem CR
```

```
jne @F
 jmp et4
(a)(a):
 cmp BYTE PTR [EBX+ESI], 0Ah ;porównanie z kodem LF
 jne @F
 jmp et4
(a)(a):
        BYTE PTR [EBX+ESI], 02Dh ;porównanie z kodem '-'
 cmp
 ine
        (a)F
 mov
        znacz, 1
 jmp
        nast
        cmp
               BYTE PTR [EBX+ESI], '0'
                                            ;porównanie z kodem '0'
@@:
        (a)F
 jae
 jmp
        nast
               BYTE PTR [EBX+ESI], '9'
                                            ;porównanie z kodem '9'
        cmp
(a)(a):
        (a)F
 jbe
        nast
 jmp
;----
(a)(a):
        push
               EDX
                      ; do EDX procesor może zapisać wynik mnożenia
        EAX,number
 mov
        EDI, 10
 mov
 mul
        EDI
                      ;mnożenie EAX * (EDI=10)
        number, EAX ; tymczasowo z EAX do EDI
 mov
        EAX, EAX
                      ;zerowanie EAX
 xor
        AL, BYTE PTR [EBX+ESI]
 mov
        AL, '0'; korekta: cyfra = kod znaku - kod '0'
 sub
 add
        number, EAX ; dodanie cyfry
        EDX
 pop
        inc
               ESI
nast:
   dec ECX
   jz @F
   jmp pocz
;--- wynik
(a)(a):
et4:
        znacz,1 ;analiza znacznika
 cmp
 jne
        (a)F
        number
 neg
(a)(a):
        EAX,number
 mov
;--- zdejmowanie ze stosu
        EDI
 pop
        ESI
 pop
        EDX
 pop
        ECX
 pop
        EBX
 pop
;--- powrót
 ret
ScanInt ENDP
 TEXT ENDS
END start
```